

NVE – Konesjons- og tilsynsavdelingen
V/ Rune Moe
Pb. 5091 Majorstua
0301 Oslo

13.08.2016

Høringsuttalelser for Tverrelva kraftverk i Bardu kommune, Troms fylke

Bakgrunn

Vi viser til brev der dere ber om Småkrafts kommentarer på mottatte høringsutsagn vedrørende konsesjonssøknaden for Tverrelva kraftverk i Bardu kommune i Troms fylke.

Følgende interessenter har gitt sitt høringsutsagn i saken:

- Bardu kommune
- Troms fylkeskommune
- Fylkesmannen i Troms
- Friluftsrådet
- Barduelvas venner
- Forum for Natur og Friluftsliv
- Reinbeitedistrikt
- Sametinget
- Troms kraft Nett AS

Bardu kommune:

I kommunestyrets møte 17.02.2016, sak 2/16, ble det fattet følgende vedtak:

Vedtak:

1. *Bardu kommune stiller seg positivt tilsamtlige fem omsøkte kraftverk, med avbøtende tiltak basert på rådmannens vedlegg 3 i saksframlegget, med særlig vekt på tiltak vedrørende støy, gjenlegging og revegetering. Rådmannen utarbeider hørings svar.*

Utdrag av hørings svar:

Bardu kommune er positiv til Tverrelva kraftverk og mener alternativ med rørgate i fjell er det klart beste rørgatealternativ. Kommunen mener det bør foretas fiskeundersøkelse for å bedre kunnskapsgrunnlaget før en konsesjon og minstevannføring bør settes til 710 l/s sommer og 150 l/s vinter.

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft takker for positiv uttale fra Bardu kommune.

Det er vist alternativ med rørgate i tunnel for store deler av rørstrekket. Kostnadmessig er det en dyrere løsning som gjør Tverrelva til et marginalt prosjekt. Småkraft mener det er gjennomførbart dersom ikke produksjonen reduseres vesentlig, ref minstevannslipp.

Dersom NVE krever ytterligere undersøkelser vil disse bli utført i løpet av sesongen.

Troms fylkeskommune:

Det vises til oversendelse fra Norges vassdrags- og energidirektorat datert 27.10.2015 angående søknader fra flere søkere om tillatelse til å bygge fem småkraftverk i Bardu kommune. Fylkeskulturetatens anliggende i denne type saker knytter seg til kulturminner, kulturmiljø, friluftsliv og landskapsinteresser.

Tverrelva kraftverk

Fylkeskulturetaten kjenner ikke til at det skal finnes legalfredete kulturminner innenfor vårt ansvarsfelt som kommer i konflikt med ei eventuell utbygging slik den beskrives i konsesjonssøknaden. Ut fra lokalitetsnavnet «Kvennhushølet» kan det imidlertid synes som om at det har vært ei mølle plassert i elva uten at dette er nærmere omtalt i søknaden. Det bes om at eventuelle spor etter mølla ikke skades som følge av ei eventuell utbygging.

Tverrelva kraftverk er lokalisert til område Bardujord-Tverrelvdalen på www.naturbase.no, og har fått verdi B – viktig friluftslivsområde i friluftslivskartleggingen. Tverrelvdalen brukes i forbindelse med jakt og fotturer, og er utgangspunkt for turer innover dalen mot Grønnhaugskardet, Påvemoen eller Altevassområdet, eller oppover mot Blåbergenden. Området brukes mest om sommeren. Veien opp til brua brukes også av barn til ridning. Utbyggingen får direkte konsekvenser for friluftslivsaktivitetene ved at landskapsverdiene reduseres og det visuelle inntrykket av inngrepene reduserer naturopplevelsene. Den nedgravde rørgata vil komme i konflikt med stien innover dalen og forringe opplevelsen av et lett tilgjengelig og urørt området.

Konsesjonssøknader omtaler i liten grad tap av inngrepsfrie naturområder (INON). Etter våre beregninger vil 13 km² villmarkspregede naturområder gå tapt ved ei eventuell realisering av prosjektet, et tap som vurderes som betydelig.

Grunnet forringelse av viktige verdier for friluftsliv og stort INON-tap, fraråder fylkeskulturetaten at det gis konsesjon for kraftutbygging i Tverrelva.

Småkraft AS sine kommentarer:

Dersom det er rester av kulturminner i tiltaksområdet vil dette bli rapportert til kulturetaten. Arbeidet vil bli stoppet og forholdet avklart. Området har verdi for friluftsliv også fordi det er en eksisterende traktorveg i området. Denne brukes som ferdsel inn dalen. Vi mener vi med vår erfaring med revegetering kan gjenskape område til å bli like attraktivt til friluftsliv som før en utbygging. Vår erfaring er at områdene etter utbygging får en økt bruk. På sikt, når rørrase revegeteres, vil det være redusert vannføring som vil være synlig konsekvens av tiltaket. Alternativ to med en tunnelløsning vil gi mindre konsekvens for friluftslivbruken.

Fylkesmannen i Troms:**Konklusjon**

Tverrelva kraftverk:

Fylkesmannen har innsigelse til utbygging av Tverrelva kraftverk. Hovedbegrunnelse er fragmentering og forringelse av en naturtypeforekomst med A-verdi, forringelse av en naturtypeforekomst med B- verdi, tap av inngrepsfri natur og hensyn til reindrift. Det er påvist forekomst av sju rødlistearter i området. Tre av rødlisteartene er i kategori som gir status som truet, de fire andre har status som nær truet. Det er potensial for funn av flere rødlistearter i området. Utbygging vil medføre redusert verdi eller tap av habitat for fossefall. Utbygging kan også vanskeliggjøre bruk av flyttveien som går gjennom Tverrelvdalen, og influere på reinbeitedistriktets anvendelse av området. Flyttveier er vernet i reindriften § 22.

Dersom det skal gis konsesjon mener Fylkesmannen at alternativ med vannvei i boret tunell må velges, og at det må gis pålegg om minstevannføring på 5-persentil sommer (710 l/s) og alminnelig lavvannføring om vinteren (150 l/s).

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft AS beklager at FM har innsigelse til tiltaket. Undersøkelser viser at det er naturverdier i området. I nabovassdraget, Lappskardelva er det funnet tilsvarende naturtyper og tilhørende rødlistearter. Denne har vært omsøkt til kraftutbygging men er avslått. Området/ regionen vil således ha miljøtypen igjen i nærområdet selv med en utbygging av Tverrelva.

Tverrelva kraftverk er omsøkt med to alternativ der alternativ to med rørgate delvis i tunnel vil gi redusert negativ konsekvens av tiltaket sammenlignet med alternativ en.

Konsekvens for alternativ minstevannslipp er vist i søknaden og NVE vil bestemme størrelsen på minstevannslipp som en del av vilkårene for en eventuell konsesjon.

Friluftsrådet:

Friluftsrådet mener Tverrelva sammen har store verdier knyttet til friluftsliv, INON, naturtyper og biologisk mangfold.

Områdene er mest i bruk om sommeren men også høst og vår i forbindelse med jakt og skigåing.

Småkraft AS sine kommentarer:

I området for tenkt rørgatetrase er det en eksisterende traktorveg. Denne går helt inn til inntaket og videre innover i Tverrelvdalen. Høydekurvaturen for traktorvegen tilsier at rørgaten vil i liten grad følge samme trase. I etterkant av utbygging er det naturlig at deler av rørgate og anleggsveg langs denne vil erstatte traktorvegen. Dette vil være en avgjørelse som blir tatt sammen med grunneierne og eventuelle brukere i området.

Barduelvas venner, Bardu Jeger fiskeforening, NJFF Troms:

Det må gjennomføres boniteringer og kartlegging av gyte og oppvekstområder nedstrøms planlagt kraftverk, og i de stille partiene. Det må også gjennomføres kartlegging av bunndyrfaunaen, som vi vet påvirkes negativt ved unaturlige vannstandendringer.

Bunndyr er også en god indikator på hvor frisk en elv er.

...

Det må også monteres omløpsventil for å sikre stabilitet, slik det står beskrevet i søknaden.

...

Småkraft AS sine kommentarer:

Småkraft AS har utarbeidet søknad for Tverrelva med biologisk rapport for konsekvenser for en utbygging. Vi mener denne dekker behovet for undersøkelser. Dersom NVE mener denne bør utvides ytterligere vil vi følge krav fra NVE.

Barduelva har ikke anadrom fisk i nærheten av Tverrelva. Vandringshinderet i Barduelva er 45 km nedstrøms utløp fra Tverrelva slik at installering av omløpsventil vil ha positiv virkning for stasjonær ørret i området men vil være ubetydelig for anadrom fisk. Settes det vilkår om innstallering av omløpsventil vil dette bli gjort.

FNF Troms:

Grunnet store INON tap og at viktige verdier for friluftsliv, naturtyper og biologisk mangfold forringes, anbefaler FNF Troms at prosjektet ikke gis konsesjon.

Småkraft AS viser til kommentarer ovenfor.

Reinbeitedistriktet:

Tverrelva kraftverk

Denne utbyggingen kan reinbeitedistriktet tillate forutsatt at :

-Flyttveien for rein som går over rørgate ikke stenges av tiltaket, dialog med reinbeitedistriktet er nødvendig.

-Merarbeid og ulemper for reindriften i anleggsperioden/driftsfasen kompenseres av utbygger.

-Inntaksdam sikres med gjerde hvis usikker is på inntaksdam blir ett problem.

Småkraft AS sine kommentarer:

Ved en eventuell konsesjon vil detaljplaner bli diskutert med reinbeitedistriktet slik at deres ønsker/forutsetninger blir tatt med i planarbeidet videre.

Sametinget:

Sametinget har fremmet innsigelse for Tverrelva og 2 andre prosjekter da de kommer i berøring med flyttelei.

Når det gjelder fredete samiske kulturminner ble det gjennomført befarings i 2009.

Konklusjonen på befaringsen var at det ikke ble registrert noen samiske kulturminner.

Småkraft AS sine kommentarer:

Rørgaten vil ved begge alternativ bli skjult. Vi mener etter revegeteringen vil område tas i bruk til reindrift/ trekkelei som før en utbygging.

Alternativ to med en tunnelløsning vil medføre at området etter anleggsperioden tas raskere i bruk enn ved en nedgravd rørtrase i hele lengden.

Inngrepene ved inntaksområde vil bli de samme for begge alternativ.

Det er NVE som setter minstevannføring og dersom de trenger et større grunnlag for å ta en avgjørelse vil vi skaffe den informasjon som trengs. For øvrig vises det til kommentarer ovenfor.

Troms Kraft Nett AS:

TKN AS har gjort nettundersøkelse for Tverrelva, Skinskardelva og Salvasskarelva. Alle forutsettes tilkobles Bardu trafo.

Småkraft AS sine kommentarer:

Nettutredningen klargjør de tiltak og de ca kostnader som må ligge til grunn for å koble alle kraftverkene til nett. Etter NVE har gjort sin behandling vil det ved en eventuell konsesjon bli tatt kontakt med TKN for en oppdatering av nettundersøkelsen og kostnadsnivå.

Småkrafts konklusjon:

Som det fremgår av konsesjonssøknad med tilhørende biologisk rapport så er det klart at Tverrelva innehar miljømessige verdier. Det er imidlertid mulig å avbøte på de negative virkningene.

Småkraft har lang erfaring ved bygging av kraftverk med tilhørende anlegg og mener vi gjør en god jobb ved revegetering og tilbakeføring av bla rørgater.

Et avbøtende tiltak vil være å legge rørgaten i tunnel (alt 2), dette vil redusere inngrep mellom inntak og stasjon. Økt minstevannslipp vil også være et kompenserende tiltak.

Tverrelva har en produksjon på ca 20 GWh, noe som er betydelig for et småkraftverk.

I nabovassdraget, Lappskardelva som ikke vil bli bygget ut, er det gjort tilsvarende undersøkelser og denne elven har mye de samme miljø- og opplevelsesverdiene som Tverrelva.

Småkraft AS mener fordelene og nytten ved tiltaket overstiger ulempene. Vi mener vilkår for konsesjon til Tverrelva er oppfylt, jf vannressurslovens §25.

Vennlig hilsen

Martin Vangdal
Prosjektleder konsesjon